

De tre håndværkssvende

Fra Grimms Eventyr

Der var engang tre håndværkssvende, som var blevet enige om altid at holde sammen på deres vandring og tage arbejde i samme by. Men engang kunne de ikke tjene mere hos deres mestre, de var helt fattige og havde ikke en smule at leve af. »Hvad skal vi gribe til,« sagde den ene, »her kan vi ikke blive. Lad os gå videre, og hvis vi så ikke kan få arbejde i den næste by, kan vi aftale med værten, at vi skriver til ham, hvor vi er. Så skilles vi, men på den måde kan vi få noget at vide om hinanden.« De andre syntes også, at det var det fornuftigste. De drog af sted, og på vejen mødte de en rigt klædt mand, som spurgte, hvem de var. »Vi er håndværkssvende, der søger arbejde,« svarede en af dem, »hidtil har vi holdt sammen, men hvis vi nu ikke kan få noget at bestille, skilles vi.« »Det har ingen nød,« sagde manden, »hvis I vil gøre, hvad jeg siger, skal I få fuldt op af penge og arbejde, I skal blive fornemme herrer og køre i jeres egne vogne.« »Hvis vi ikke tager skade på vor sjæl og salighed, kan vi nok gå ind på det,« sagde svenden. »Jeg vil ikke gøre jer noget,« sagde manden. Den anden havde imidlertid kigget ned på hans fødder, og da han så, at den ene var en hestehov, ville han ikke have noget med ham at gøre. »Vær bare rolig,« sagde djævelen, »jeg vil kun have fat i en anden sjæl, som allerede halvt er min.« Så gik de ind på det, og djævelen sagde, hvad han forlangte af dem. Den første skulle på alle spørgsmål svare: »Vi tre,« den anden: »For penge,« og den tredje: »Det er rigtig nok.« Det skulle de sige lige efter hinanden, og ellers måtte de ikke sige et eneste ord. Så længe de gjorde det, var deres lommer altid fulde af guld, men overtrådte de befalingen, forsvandt alle pengene. Han gav dem så meget de kunne bære og befalede dem at tage ind i en kro inde i byen. De gik derhen, værten kom dem i møde og spurgte, om de ville have noget at spise. »Vi tre,« sagde den første. »Ja, det mente jeg også,« sagde værten. »For penge,« sagde den anden. »Det forstår sig,« svarede værten. »Det er rigtig nok,« sagde den tredje. »Ja, det er vist,« sagde værten, »I må betale alle tre, uden penge kan I ikke få noget.« De gav ham mere, end han forlangte, og de andre gæster, som så det, sagde: »De må jo være gale.« »Ja, rigtig kloge er de heller ikke,« sagde værten. De blev nogen tid i kroen og sagde ikke andet end: »Vi tre, for penge, det er rigtig nok.« Men alligevel så de nok alt, hvad der foregik. Engang kom en rig købmand med mange penge og sagde til værten: »Gem disse penge for mig. De tre sære svende der kunne stjæle dem.« Værten bar posen med pengene ind i stuen, og mærkede, hvor tung den var. Så redte han et leje til de tre svende derinde og gav købmanden et værelse oven på. Ved midnatstid, da værten troede, at hele huset sov, kom han listende med sin kone. De havde en økse med og dræbte den rige købmand, derpå gik de i seng igen. Næste dag blev der stor ståhej. Den rige købmand lå oppe i sengen og svømmede i sit blod. Alle gæsterne strømmede sammen, og værten sagde: »Det har de tre gale svende gjort.« »Det kan jo ikke have været andre,« sagde gæsterne. Værten sendte bud efter dem og spurgte: »Har I dræbt købmanden?« »Vi tre,« sagde den første. »For penge,« sagde den anden. »Det er rigtig nok,« sagde den tredje. »Der kan I høre, de tilstår det selv,« sagde værten. Svendene blev sat i fængsel og skulle henrettes. De syntes nu nok, at sagen så lidt alvorlig ud, og blev bange, men om natten kom djævelen og sagde: »Hold kun ud en dag til og forspild ikke jeres lykke. Der skal ikke krummes et hår på jeres hovede.« Næste morgen blev de ført for retten, og dommeren spurgte: »Er I morderne?« »Vi tre.« »Hvorfor har I dræbt købmanden?« »For penge.« »Har I slet ikke gyst tilbage for sådan en forbrydelse. I skurke?« »Det er rigtig nok.« »De har bekendt og er oven i købet trodsige,« sagde dommeren, »før dem straks til retterstedet.« De blev ført derud, og værten stod med i kredsene om dem. Da bøddelens svende tog fat i dem for at føre dem op på skafottet, hvor skarpretteren stod med sit sværd, kom der en vogn, forspændt med fire røde heste, kørende. Gnisterne sprang af stenene, og et hvidt tørklæde viftede ud af vinduet. »Der kommer benådningen,« sagde skarpretteren, og man hørte nu også, at der fra vognen blev råbt: »Benådning.« Djævelen trådte frem, klædt som en fornem herre, og sagde: »I er uskyldige. Sig

nu kun, hvad I har set og hørt.« »Vi har ikke dræbt købmanden,« sagde den ældste, »der står morderen.« Så pegede han på værten. »Og for at I kan se, at det er sandt, behøver I blot at gå ned i hans kælder. Der hænger mange andre, som han har dræbt.« Dommeren sendte bøddelens svende af sted, og de så, at svenden havde talt sandhed. Da dommeren fik det at vide, lod han værten føre op på skafottet, og hans hovede blev hugget af. »Nu har jeg den sjæl, jeg ville have,« sagde djævelen til de tre svende, »nu er I fri og har penge nok, så længe I lever.«